

HET STANDPUNT VAN DE SCHOTSE REGERING MET BETREKKING TOT MINIMUMPRIJSSTELLING PER EENHEID ALCOHOL

Introductie

1. De Schotse regering stelt voor om een minimum eenheidsprijs te introduceren voor alcohol zodat de schade die veroorzaakt wordt door goedkope, sterke alcohol aanzienlijk gereduceerd wordt. De minimum eenheidsprijs is gebaseerd op het aantal GB eenheden alcohol (10 ml zuivere alcohol) in een product vermenigvuldigd met 50 pence (€0.60¹) per eenheid, de prijs die de voorkeur heeft van de Schotse regering.

2. De Europese Commissie en een klein aantal Lidstaten hebben gevraagd of de minimumprijsstelling per eenheid te verenigen is met de wetgeving van de Europese Unie aangaande het vrije verkeer van goederen hoewel artikel 36 van het Verdrag duidelijk maakt dat, mits deze in verhouding zijn, maatregelen met betrekking tot de volksgezondheid gegronde redenen kunnen vormen. Het overkoepelende doel van de Schotse regering is een reductie van aan alcohol gerelateerde schade. Minimumprijsstelling per eenheid is gericht op overmatige consumptie van de goedkopere dranken, die de meeste schade toebrengen aan de gezondheid en die de voorkeur hebben van roekeloze en gevaarlijke drinkers. De Commissie heeft aangevoerd dat met nieuwe belastingen een gereduceerde alcoholconsumptie bereikt zou kunnen worden en dit zou minder beperkend zijn voor de handel. Belastingen zouden echter niet het doel leveren van een gerichte impact op roekeloze en gevaarlijke drinkers. Minimumprijsstelling per eenheid is een effectievere manier om dit doel te bereiken omdat het een geleidelijk effect heeft op diegenen die het meest drinken in termen van consumptie en aan alcohol gerelateerde schade. Dit document bepleit de zaak voor de minimumprijsstelling per eenheid en de Schotse regering wil hier graag ondersteuning voor opbouwen.

De mate van het alcoholprobleem in Schotland

3. Naar globale maatstaven wordt in Schotland heel veel alcohol gebruikt. Binnen de EU is het consumptiepeil hoog (volgens de Wereldgezondheidsorganisatie is de consumptie binnen de EU bijna het dubbele van het wereldgemiddelde) en onze consumptie ligt boven het gemiddelde en, verbonden met andere gezondheidsfactoren, houdt dat in dat ons consumptiepatroon een aanzienlijke impact heeft op individuele personen, gezinnen en gemeenschappen.

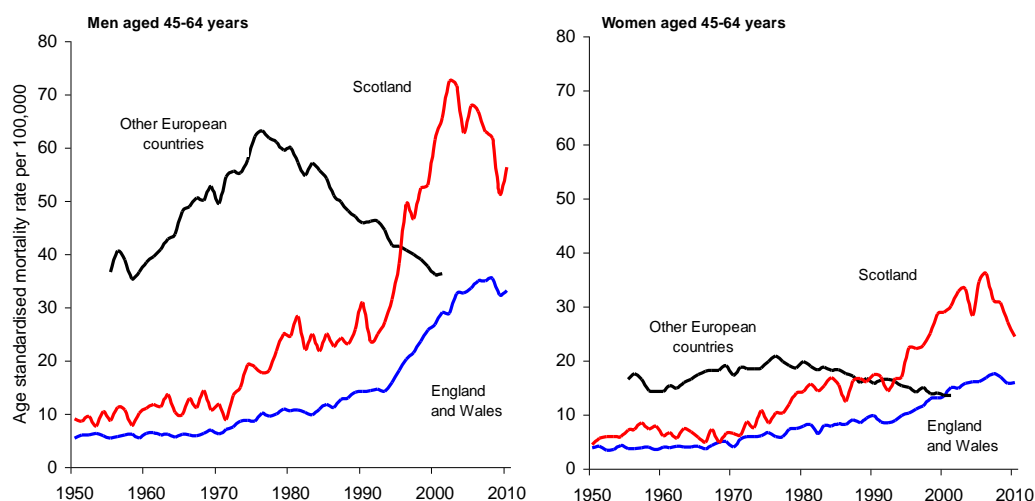
4. In 2011 was de verkoop van alcohol in Schotland gelijk aan 21.6 GB units (216 ml pure alcohol) per persoon per week (11,2 liter pure alcohol per jaar), één van de hoogste verkopen in West Europa. Terwijl de consumptie in veel landen (zoals Frankrijk, Italië en Spanje) in recente decennia verminderd is, is de consumptie in het Verenigd Koninkrijk sinds de jaren vijftig verdubbeld (inclusief een verhoging van 10% in Schotland sinds het midden van de jaren negentig).

5. In Schotland zijn aan alcohol gerelateerde ziekenhuisontslagen sinds het begin van de jaren tachtig verviervoudigd, waarbij elke dag meer dan 100 Schotten in het ziekenhuis worden opgenomen. Sterfgevallen veroorzaakt door alcohol zijn in de afgelopen decennia verdubbeld en in Schotland is de toename van gevallen van

¹Een wisselkoers van £1=€1,20 wordt door het hele document gehanteerd.

chronische leveraandoeningen en cirrose één van de grootste ter wereld. Alcohol is de op twee na grootste risicofactor voor ziektelast ter wereld en de op één na grootste in Europa².

Sterftecijfers per bevolking van 100.000, 1950-2010^{3 4} leveraandoeningen en cirrose

Age standardised mortality rate per 100,000: Gestandaardiseerde sterftecijfer per 100,000

Men aged 45-64 years: Mannen in de leeftijd van 45-64 jaar

Women aged 45-64 years: Vrouwen in de leeftijd van 45-64 jaar

Other European Countries: Overige Europese landen

Scotland: Schotland

England and Wales: Engeland en Wales

Actie die al ondernomen is om alcoholmisbruik te reduceren

6. De Schotse regering ziet het aanpakken van alcoholmisbruik als een belangrijke prioriteit voor de volksgezondheid en heeft een alcoholstrategie⁵ opgezet waarin meer dan 40 maatregelen uiteengezet zijn die erop gericht zijn om de aan alcohol gerelateerde schade aan te pakken door middel van actie op landelijk en plaatselijk niveau met de bedoeling om aan alcohol gerelateerde schade zowel te voorkomen als te behandelen. Het werd in 2009 gepubliceerd en staat in nauw verband met de *Wereldwijde strategie om het schadelijke gebruik van alcohol te reduceren* van de Wereldgezondheidsorganisatie. Bij de beleidsopties en interventies voor prijsbeleid van de *Wereldwijde strategie* is inbegrepen: "het vaststellen van minimumprijzen voor alcohol waar dit van toepassing is."⁶

De betaalbaarheid van alcohol

7. Ondanks deze maatregelen blijven consumptie en schade in Schotland van onacceptabel hoog niveau. De belangrijkste component van de alcoholstrategie van Schotland die nog niet van kracht is, is een interventie om de lage prijs van alcohol aan te pakken. Er is duidelijk bewijs dat de prijs en betaalbaarheid van alcohol een belangrijke factor zijn bij het opdrijven van de consumptie en daardoor schade zoals erkend door de Wereldgezondheidsorganisatie en de Europese Unie.

² Wereldgezondheidsorganisatie *Alcohol Factsheet*, februari 2001, <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs340/en/index/html>

³ Cijfers voor Schotland en Engeland & Wales aangepast tot 2010; Europese cijfers tot 2002

⁴ Definitie van 'overige Europese landen' is West en Zuid/Middellandse Zeelanden en het totale aantal is 14.

⁵ "Changing Scotland's Relationship with Alcohol: A Framework for Action", uitgegeven in 2009.

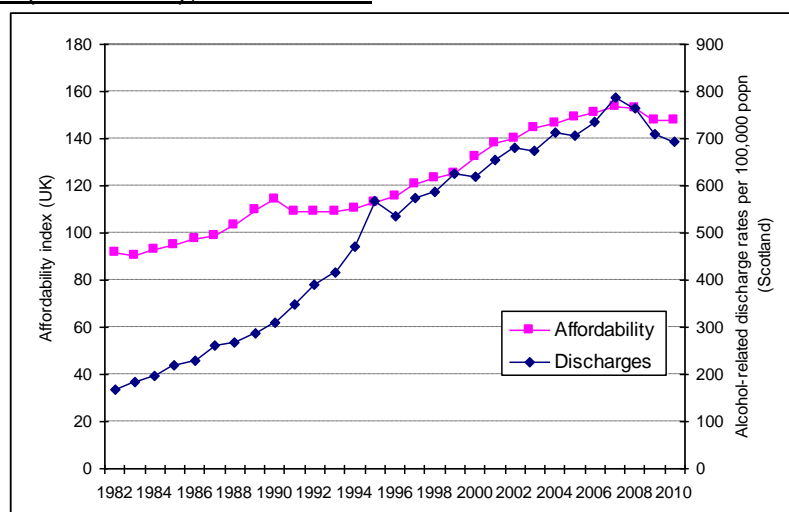
⁶ http://www.who.int/substance_abuse/alcstratenglishfinal.pdf

Om het eenvoudig te zeggen: Naarmate alcohol betaalbaarder wordt, neemt de consumptie toe; naarmate de consumptie toeneemt, neemt de schade toe.

8. Het merendeel van de zgn. "off-sales"⁷ alcoholverkoop (verkooppunten buiten de horeca) wordt verkocht in de grote supermarktketens (rond 70% van de verkopen). Belangrijke aspecten van deze detailhandel zijn de erg lage prijzen van alcohol, inclusief het bestaan van veel zwaar afgeprijsde producten en de mogelijkheid om alcohol tegen verlies te verkopen en zo de prijzen van andere niet-alcoholische producten te verhogen. Het resultaat hiervan is een doorlopende beschikbaarheid van alcohol tegen hele lage prijzen. Het is in Schotland mogelijk om de wekelijkse richtlijnen voor verantwoord drinken voor een man (21 GB units of 210 ml zuivere alcohol) te overschrijden voor slechts £4 (€ 4.80).

9. Sinds 1980 is alcohol in het Verenigd Koninkrijk 45% betaalbaarder geworden. Deze toenemende betaalbaarheid in de handel buiten de horeca ("off-trade") zag de verkopen met 48% toenemen tussen 1994 en 2011, vergeleken met een daling van 30% in de zgn. "on-trade"⁸ (verkooppunten binnen de horeca). De volgende grafiek laat een verband zien tussen betaalbaarheid en schade. Het toont duidelijk aan dat naarmate de betaalbaarheid van alcohol sinds het begin van de jaren tachtig groter is geworden in het Verenigd Koninkrijk, de aan alcohol gerelateerde ziekenhuisontslagen een duidelijke soortgelijke trend heeft gevolgd.

Index m.b.t. betaalbaarheid van alcohol in het V.K. versus aan alcohol gerelateerde ontslagcijfers (Schotland), 1982-2010⁹

⁷ "Off-sales" en "off-trade" verwijst naar alcohol die gekocht wordt van detaillisten zoals supermarkten en kleine winkels en die bestemd is voor consumptie buiten deze zaken.

⁸ "On-sales" en "on-trade" verwijst naar alcohol die geconsumeerd wordt in zaken als cafés, clubs en restaurants.

⁹ De betaalbaarheidsindex is voor het Verenigd Koninkrijk omdat een Schotse index niet beschikbaar is.

(Betrekkelijke betaalbaarheid zal echter hetzelfde zijn door het gehele Verenigd Koninkrijk) Betaalbaarheid is gemeten per kalenderjaar, ontslagen per financieel jaar. Ontslagcijfers worden toegekend aan het jaar waarvan het merendeel van de gegevens afkomstig is.

Affordability index (UK): Betaalbaarheidsindex (GB)

Alcohol-related discharge rates per 100,000 popn (Scotland): Alcohol gerelateerde ontslagen per 100,000 personen (Schotland)

Affordability: Betaalbaarheid

Discharges: Ontslag

Waarom minimumprijsstelling per eenheid?

10. Het Schotse beleid met betrekking tot minimumprijsstelling per eenheid heeft tot doel om de consumptie van alcohol te reduceren en richt zich in het bijzonder op een vermindering van alcohol die goedkoop is in verhouding tot de sterkte. Minimumprijsstelling per eenheid bereikt dit doel omdat het in toenemende mate een groter effect heeft in termen van consumptie en aan alcohol gerelateerde schade voor diegenen die het meeste drinken. Minimumprijsstelling per eenheid treft het goedkope eind van de markt en het is goedkope alcohol waaraan de zware drinkers die de meeste schade lijden de voorkeur geven. Alcoholverkoop in Schotland tonen aan dat 30% van de Schotse bevolking 80% van de alcohol drinkt en dit zal de doelgroep zijn van de minimumprijsstelling per eenheid.

11. Pas verschenen onderzoeksbevindingen met betrekking tot de minimumprijsstelsystemen waarmee in twee Canadese provincies wordt gewerkt, verschaffen het eerste empirische bewijs van de effectiviteit van minimumprijsstelling. De belangrijkste resultaten van één van de studies schatten dat een verhoging van 10% van de minimumprijzen de consumptie voor alle drank in Saskatchewan bij elkaar zou verminderen met 8,4%. Een tweede studie voert aan dat een verhoging van 10% van de gemiddelde prijs voor alle alcoholische drank samen zou hangen met een gemiddelde vermindering van 32% in sterfgevallen in Brits Columbia die geheel aan alcohol te wijten zijn. De conclusies van het onderzoek zijn dat minimumprijsstelling een veelbelovende strategie is om de last voor de volksgezondheid in verband met gevaarlijk alcoholgebruik te verminderen.

Te verwachten voordelen

12. Het internationaal gerespecteerde werk van de Universiteit van Sheffield schat dat een minimum eenheidsprijs van 50 pence (€0.60) in Schotland per jaar 300 levens zou redden (vergelijkbaar met een vermindering van meer dan 17% aan alcohol gerelateerde sterfgevallen). De verschillende bevolkingsgrootte in aanmerking nemend, zou dit overeenkomen met jaarlijks 30.000 geredde levens in de Europese Unie. Deze aanzienlijke impact op de gezondheid zou aangevuld worden met een reeks andere maatschappelijke voordelen waaronder verminderde misdaad, minder aan alcohol gerelateerd verzuim van werk en verminderde werkloosheid onder schadelijke drinkers. Naar schatting is er tegen jaar 10 van het beleid een cumulatieve waarde van schadevermindering van £942 miljoen (€1,130 miljoen) per jaar.

Impact op de markt

13. De Schotse consumenten staat een brede reeks aan alcoholische producten ter beschikking. Deze worden betrokken uit zowel Schotland zelf als uit een aantal landen wereldwijd en beslaan een variëteit aan prijzen. De wet bepaalt een minimum eenheidsprijs gebaseerd op de eenheidsinhoud van het product en is daarom in gelijke mate van toepassing op alle producten en maakt geen onderscheid tussen producten uit eigen land en geïmporteerde producten. De minimumprijsstelling is daardoor geen beschermende maatregel. Producten die al op de markt zijn, moeten voldoen aan de minimumprijsstelling per eenheid maar de wet vereist niet dat de producent de eigenschappen van die producten wijzigt maar ook zal het een dergelijke wijziging niet in de weg staan, mocht de producent daar de voorkeur aan geven. Van die alcoholische producten die op het moment onder de geprefereerde minimumprijs per eenheid liggen van 50 pence (€0,60), zijn 29% gedistilleerde dranken (waarvan de grote meerderheid in GB worden geproduceerd), 28% wijnen (die voornamelijk worden geïmporteerd), 33% bier (waarvan het land van oorsprong varieert maar dat voornamelijk wordt geproduceerd in GB) en 7% cider (die grotendeels in eigen land wordt geproduceerd).

14. Er zou een minimale inwerking op vernieuwing moeten zijn voor zowel bestaande producten als de introductie van nieuwe producten op de markt. Het zou zelfs voor de markt een drijfveer kunnen zijn voor vernieuwing waarbij één mogelijk gevolg van minimumprijsstelling per eenheid de productie van alcoholische producten met een lager gehalte is. Deze zouden voor een betrekkelijk lagere prijs verkocht kunnen worden omdat ze minder eenheden alcohol bevatten. Dit zou strokend zijn met het doel van minder alcohol consumerende drinkers en daarbij tegelijkertijd de markt vrij laten om de eigenschappen van producten vast te stellen. Nieuwe producten met een hoog gehalte zouden verkocht moeten worden tegen of boven de minimumprijs per eenheid maar de introductie daarvan zou niet worden belemmerd.

Waarom geen belasting of accijns?

15. Bij het overwegen van de beschikbare opties heeft de Schotse regering een reeks alternatieven geanalyseerd, inclusief het heffen van belasting. Wij twijfelen niet aan de mogelijkheid die belasting biedt om een effect te bewerkstelligen in de vermindering van consumptie over de hele breedte van de bevolking. Het Verenigd Koninkrijk is zelfs één van de weinige Europese landen dat elk jaar accijnzen is

blijven verhogen voor alcoholische producten (van 2008 tot 2015 verhoogt het V.K. elk jaar de accijns met 2% boven de kleinhandel inflatie.)

16. Het is echter niet zo dat verhoogde belastingen de beoogde impact zou en kan leveren op gevaarlijke en schadelijke drinkers, die van zo vitaal belang is. De algemene aard van het heffen van belastingen houdt in dat elke poging om een accijnsstructuur te ontwikkelen die in staat is om een soortgelijk effect te leveren als een minimumprijs per eenheid van 50 pence, onvermijdelijk een aanzienlijke toename zou betekenen in de prijs van alle producten, ongeacht hun bijdrage aan alcohol gerelateerde schade. Zulke verhogingen – grofweg een verhoging van £3.30 (€4) op de prijs van alle flessen wijn van 75 cl, of een extra £5 (€6) op een fles gedistilleerd – zouden zowel onnodig zijn als onverdedigbaar uit het oogpunt van de gezondheid.

17. Het voordeel van minimumprijsstelling per eenheid ten opzichte van belastingen, is dat diegenen die niet drinken of die matig drinken (en die onevenredig afkomstig zijn uit de lage inkomensgroepen) grotendeels, of helemaal niet geraakt zullen worden vanwege het feit dat ze heel weinig drinken en niet dat soort producten kopen waarop de minimumprijsstelling per eenheid van invloed is. Er wordt geschat dat matige drinkers per jaar een betrekkelijk klein aanvullend bedrag zullen betalen (rond £8 (€9,60) bij een minimumprijs per eenheid van 50 pence).

18. Dit moet natuurlijk gezien worden in het verband van aanzienlijke besparingen op de gezondheid, het strafrecht en kosten van productiviteit die door minimumprijsstelling per eenheid wordt teweeggebracht. Er wordt geschat dat de grootste voordelen met betrekking tot de gezondheid gezien worden onder roekeloze en bijzonder gevaarlijke drinkers omdat zij onevenredig goedkope, sterke alcohol consumeren.

Minimumprijsstelling per eenheid is daarom in feite gericht op die personen die het meest gebaat zijn bij een vermindering in consumptie.

Conclusie

19. Minimumprijsstelling per eenheid is nodig om de aan alcohol gerelateerde schade in Schotland te reduceren. Dit standpunt wordt ondersteund door het Schotse Parlement, de volksgezondheidsgemeenschap, de politie, charitatieve instellingen die de belangen van kinderen behartigen en de wijdere bevolking van Schotland. De wetgeving geeft vorm aan het belang dat de Europese Verdragen plaatst op gezondheid en mensenlevens, en de erkenning dat het aan de Lidstaten is om te bepalen welk niveau van bescherming zij aan volksgezondheid willen toekennen en de wijze waarop dit niveau bereikt moet worden.

20. Met dit in gedachte, zal de Schotse regering de zaak voor minimumprijsstelling per eenheid in de sterkst mogelijke bewoordingen blijven benadrukken en verwelkomt zij een verdere dialoog binnen Europa om te verzekeren dat, waar nodig, Lidstaten buitensporige alcoholconsumptie op de meest effectieve wijze kunnen aanpakken. De Schotse regering hoopt dat u steun kunt bieden om te verzekeren dat de volksgezondheidsboodschap een wezenlijk deel uitmaakt van de dialoog.

Scottish Government
April 2013

Grant.Campbell@scotland.gsi.gov.uk